

Statut občine Grosuplje

257.

— Na gospodarskem in družbenem področju doseženi uspehi v občini Grosuplje, temelječi na pridobitvah vseljudske vstaje in revolucije in na tem zasnovan razvoj socialističnih družbenih odnosov, predvsem pa razvoj neposrednega družbenega in delavskega samoupravljanja,

— interes, da se predvsem ob uveljavljanju občana kot čim neposrednejšega in čim aktivnejšega činitelja občinske samouprave zagotovi nadaljnji napredek na vseh področjih,

— težnja, da se kar najbolj utrdijo doseženi uspehi in zagotovi nadaljnji napredek socialističnih družbenih odnosov med ljudmi, da se zagotovi osebni in družbeni standard občanov,

— želja za zagotovitev enotnosti delovanja vseh delovnih ljudi in organizacij, da postane občinska skupščina resnična skupnost občanov in združenje svobodnih proizvajalcev ter da se s tem doseže hitrejši družbeni in gospodarski napredek, večja zakonitost in pravna varnost občanov,

— so dali spodbudo občinski skupščini Grosuplje, da na osnovi 98. člena ustave SFRJ in 94. člena ustave SRS sprejme

STATUT OBČINE GROSUPLJE

UVOD

1. Ena bistvenih značilnosti novega ustavnega sistema je, določiti in uskladiti odnose med samoupravnimi organi in organizacijami v občini. Pri tem je nujno izhajati iz načela, da se občina ne omejuje samo na funkcijo oblasti, marveč da le-to vedno bolj izgublja in bo to preraščanje državnih v družbene funkcije v našem nadaljnjem obdobju prišlo še bolj do izraza. Zato pojem občine ne vsebuje in ne opredeljuje le pravice in dolžnosti občinske skupščine ter njenih organov, marveč pravice in dolžnosti vseh samoupravnih organov, organizacij in slehernega občana. To pa je tudi ena bistvenih značilnosti tega statuta, ki je konkretizacija družbenih načel, na katerih temelji jugoslovanska socialistična skupnost.

2. Današnja stopnja razvitosti delovnih sredstev, delovanje zavestnih družbenih sil in stopnja strokovne ter delovne usposobljenosti občanov, vse to se je odrazilo v konkretnih določilih tega statuta o družbeno-ekonomskih odnosih v občini.

Vsa ta določila hkrati odpirajo in dajejo občanom možnosti, da se aktivno vključijo v delo za nadaljnji napredek. Gospodarski in družbeni napredek, s tem v zvezi zadovoljevanje osebnih in skupnih družbenih potreb občanov, sta v prvi vrsti odvisna od dejavnosti slehernega občana. Napredek celotne občine je odvisen od pravilnega in odgovornega opravljanja samoupravnih pravic in dolžnosti, katerih nosilci so občani.

3. Posebno skrb bo v nadaljnjem razvoju proizvodjalnih sil potrebno posvetiti razvoju industrije.

Ustrezno mesto v občinskem gospodarstvu morajo dobiti obrtne gospodarske organizacije, ki jih je nujno pospešeno razvijati do take stopnje, da se bodo lahko vključile v mednarodno delitev dela ob istovrstnem ustanavljanju novih obrtnih delovnih organizacij. Ze sedaj industrijska in obrtna dejavnost prispevata pretežni delež celokupnega družbenega proizvoda občine.

V gospodarstvu občine mora odigrati pomembno vlogo in dobiti ustrezno mesto napredna družbena kmetijska proizvodnja v prizadevanjih za uveljavljanje socialističnih družbenih odnosov na vasi, skladno z razvojnimi možnostmi in v okviru celotne jugoslovanske skupnosti.

Zaradi dobrih naravnih pogojev za razvoj turističnega gospodarstva, je tej panogi gospodarske dejavnosti priznati in določiti posebno gospodarsko in družbeno vlogo v gospodarstvu občine. Zgraditev materialne osnove, ki bi dajala večje možnosti za koriščenje vseh naravnih pogojev, ki obstajajo, je neposredna naloga občine, občanov in turistično-olepševalnih društev ter drugih organizacij, ki se ukvarjajo z rekreacijo delovnih ljudi. Istočasna naloga je razviti dopolnilne dejavnosti, ki se vključujejo v turistično gospodarstvo, posebno storitvene dejavnosti.

Večjo skrb bo potrebno posvetiti strokovnim kadrom, ker so ti visoko strokovni in razgledani potrebni za hitrejši napredek gospodarskega področja. Nujnost je, da se ob vsakem nadaljnjem programiranju razvoja proizvodjalnih sil sestavi tudi plan usposabljanja strokovnih kadrov, s čimer je nujno povezan razvoj kadrovskih služb v delovnih in drugih organizacijah ter v občini.

4. Občina bo v okviru materialnih možnosti utrjevala samoupravnost organizacij na področju družbenih služb in krepila njihov nadaljnji razvoj.

Na področju socialnega varstva je občina dolžna v okviru materialne osnove skrbeti za socialno varstvo svojih občanov. Ta dolžnost občine se veča skladno s krepitvijo in razvojem materialne osnove. Skrb in tudi odgovornost za preprečevanje socialnih problemov in za odstranjevanje vzrokov se prenaša na delovne in druge organizacije in krajevne skupnosti. V sedanjem obdobju se že socialno varstvo prerašča v socialno skrb vseh samoupravnih organov v občini in preko njih vseh občanov. Pomembno vlogo pri teh prizadevanjih morajo odigrati humanitarne organizacije in društva, ki jim je treba zagotoviti potrebno družbeno skrb in prizadevanje.

Občinska skupnost mora neprenehoma težiti, da se v okviru možnosti zagotovijo sredstva ne samo za kulturno-prosvetno in telesno-vzgojno dejavnost ter rekreacijo, ampak tudi za postopno graditev

kulturno-prosvetnih središč in telesno-vzgojnih naprav v posameznih naseljih, glede na ekonomske možnosti, pri čemer je upoštevati, da te dejavnosti predstavljajo osnovni pogoj samoupravljanja.

5. Zveza komunistov in SZDL ter Zveza sindikatov kot množične organizacije, pa tudi druge politične in družbene organizacije imajo v skupni organizirani akciji veliko moč in vlogo pri mobilizaciji delovnih ljudi za nadaljnji napredek gospodarstva in za nadaljnji napredek družbenih služb ter celotne občine.

SZDL je zagotovljena možnost, pravica in dolžnost, da se pri svojem delu in vlogi v občini ravna po svojem programu in statutu.

6. V krajevni skupnosti kot živem organizmu, temelječem na odnosih med ljudmi, ki niso neke konstante, občani najbolj neposredno uveljavljajo svoje pravice in dolžnosti v zvezi z vsakodnevnimi vprašanji, ki imajo pomen za njihovo življenje.

Krajevne skupnosti kot samoupravne skupnosti občanov ustanavljajo ljudje zato, da bi razvili neke aktivnosti, ki temelje na personalnih odnosih kot bistvenih elementih za delo v skupnosti. Krajevne skupnosti imajo samostojne pravice pri sprejemanju svojega načrta razvoja in opravljanju nalog samoupravnega značaja.

Koliko in kakšne naloge bo občinska skupščina prenašala hkrati z zagotavljanjem materialnih sredstev za njihovo izvrševanje, je odvisno predvsem od tega, koliko bodo samoupravni organi krajevnih skupnosti in napredne socialistične subjektivne sile sposobne, prenesene zadeve izvesti z družbeno akcijo, ne pa z akcijo državne oblasti.

I. poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Grosuplje je temeljna družbeno-politična in družbeno-ekonomska skupnost, v kateri si občani zagotavljajo materialne in druge pogoje za delo in razvoj proizvodjalnih sil, usmerjajo in usklajajo razvoj gospodarstva, družbenih služb, določajo in razdeljujejo sredstva za potrebe občine, ustvarjajo pogoje za zadovoljevanje materialnih, socialnih, kulturnih in drugih skupnih potreb, uskladujejo individualne in skupne interese ter uresničujejo čimbolj neposredno samoupravljanje.

2. člen

Občina Grosuplje je pravna oseba s sedežem na Grosupljem in je v sestavu okraja Ljubljana.

3. člen

Območje občine Grosuplje obsega:

Katastrske občine in naselja:

1. Ambrus — Ambrus, Kal, Kamni vrh pri Ambrusu

2. Blečji vrh — Blečji vrh, Dolenja vas pri Polici, Gorenja vas pri Polici, Kožljevec, Mali Konec, Troščine
3. Bukovica — Bukovica, Grm, Selo pri Radohovi vasi, Sentpavel na Dolenjskem, Zaboršt pri Sentvidu.
4. Cesta — Cesta, Ponikve, Predstruge, Vodice.
5. Češnjice — Dobrava pri Stični, Male Češnjice, Mali Kal, Pristava nad Stično, Velike Češnjice, Veliki Kal.
6. Dedni dol — Višnja gora (del), Dedni dol Peščenik (del), Stari trg.
7. Dob — Breg pri Dobu, Dob pri Sentvidu, Hrastov dol, Lučarjev kal, Rdeči kal, Sad, Trnovica.
8. Dobrava — Kamno brdo, Mala Dobrava, Sela pri Višnji gori, Velika Dobrava
9. Draga — Višnja gora (del), Podsmreka pri Višnji gori, Polje pri Višnji gori, Spodnja Draga, Zgornja Draga.
10. Gorenja vas — Gorenja vas, Ivančna gorica (del), Malo Črnelo, Mleščevo, Mrzlo polje, Veliko Črnelo.
11. Grosuplje — Grosuplje (del), Gatina, Jerova vas, Perovo, Spodnje Blato.
12. Hudo — Malo Hudo, Stranska vas ob Višnjici.
13. Illova gora — Gaberje pri Illovi gori, Velika Illova gora.
14. Kopolje — Kopolje (del).
15. Kriška vas — Kriška vas, Nova vas, Pristava pri Višnji gori, Zavrtače.
16. Krka — Gradiček, Krka, Krška vas, Ravni dol.
17. Leskovec — Gorenje Brezovo, Leskovec, Vrh pri Višnji gori.
18. Luče — Luče.
19. Male Dole — Bratnice, Breg pri Velikem Gabru, Male Dole pri Sentjurju, Pungert, Sentjurje, Velike Dole pri Sentjurju.
20. Mali vrh — Gajniče, Mali vrh pri Smarju, Razdrto, Tlake, Veliki vrh pri Smarju.
21. Motnaj — Debeče, Mala Goričica, Metnaj, Obolao, Osredok nad Stično, Planina, Poljane pri Stični.
22. Muljava — Muljava, Bojanji vrh, Male Kopolje, Velike Kopolje.
23. Podboršt — Boga vas, Podboršt, Pokojnica, Sela pri Dobu, Skoflje
24. Podbukovje — Gabrovček, Laze nad Krko, Male Lese, Podbukovje, Velike Lese.
25. Podgora — Bruhanja vas, Kopolje (del), Podgora, Podgorica, Videm (del).
26. Polica — Peč, Peščenik (del), Polica, Spodnje Brezovo.
27. Ponova vas — Bičje, Cerovo, Mala vas, Pece, Ponova vas.
28. Račna — Čušperk, Mala Račna, Predole, Velika Račna.
29. Radohova vas — Glogovica, Griže (del), Radonova vas, Studenec pri Ivančni gorici, Vrhpolje pri Sentvidu.
30. Sela — Cikava, Huda Polica, Paradišče, Podgorica pri Smarju, Sela pri Smarju, Zgornja Slivnica.
31. Slivnica — Malo Mlačevo, Spodnja Slivnica, Veliko Mlačevo, Zagradec pri Grosupljem.
32. Stara vas — Dole pri Polici,

- Mala Stara vas, Spodnje Duplice, Velika Stara vas, Zgornje Duplice.
33. Stična — Gaberje pri Stični, Ivančna goriča (del), Mekinjce nad Stično, Vir pri Stični.
34. Stranska vas — Ferezje pri Grosupljem, Brvace, Grosuplje (del), Hrastje pri Grosupljem.
35. Sušica — Kitni vrh, Sušica, Trebež.
36. Sentvid — Griže (del), Petrušnja vas, Pristavlja vas, Sentvid pri Stični.
37. Smarje — Sap, Smarje.
38. Temenica — Čagošče, Dolenja vas pri Temenici, Praproče pri Temenici, Temenica, Videm pri Temenici.
39. Valična vas — Breg pri Zagradcu, Česnjice pri Zagradcu, Male Rebrece, Tolčane, Valična vas, Velike Rebrece.
40. Velike Pece — Artiža vas, Male Pece, Skrjanče, Velike Pece.
41. Veliko Globoko — Grintavec, Kuželjevec, Mali Korinj, Malo Globoko, Veliki Korinj, Veliko Globoko.
42. Velike Lipljene — Male Lipljene, Medvedica, Rovnik, Staro apno, Velike Lipljene, Zelezrnica.
43. Videm-Dobrepolje — Podpeč, Videm (del).
44. Vino — Gornji Rogatec, Podgorica pri Podtaboru, Podtabor pri Grosupljem, Udje, Vino, Vrbičeje.
45. Višnja gora — Višnja gora (del).
46. Višnje — Bakerc, Brezovi dol, Primča vas, Višnje.
47. Vrhe — Leščevoje, Male Vrhe, Mevce, Oslica, Potok pri Muljavi, Trebnja goriča, Velike Vrhe, Znojile pri Krki.
48. Zagorica — Mala vas (del), Zagorica.
49. Zagradec — Dečja vas pri Zagradcu, Fužina, Gabrovka pri Zagradcu, Marinča vas, Zagradec.
50. Zdenska vas — Hočevje, Mala Hlova gora, Mala vas (del), Zdenska vas.
51. Zalna — Mala Loka pri Višnji gori, Plešivica pri Zalni, Velika Loka, Zalna.

4. člen

Občina Grosuplje praznuje 29. oktobra svoj občinski praznik v spomin na ustanovitev Grosupeljske čete. Krajevne skupnosti lahko v svojih statutih določijo svoje krajevne praznike.

5. člen

Državljan SFRJ, ki ima stalno prebivališče v občini Grosuplje, je občan in ima vse pravice in dolžnosti, ki jih določajo ustava, zakoni in statut občine.

6. člen

Občina ima zlasti dolžnost in pravico, da:

- ustvarja družbene in materialne pogoje za razvoj proizvodilnih sil;
- zagotavlja pogoje za zaposlovanje;
- skrbi za povečanje produktivnosti dela;
- usklajajo razvoj gospodarstva, družbenih služb in drugih dejavnosti;
- uresničuje načelo delitve po delu;
- odloča v okviru delitve družbenega dohodka o sredstvih za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb;
- odloča o vlaganju sredstev za gospodarski in družbeni napredek v občini;
- organizira in pospešuje dejavnosti, ki služijo občanom, družinam in gospodinjam za zadovoljevanje njihovih neposrednih potreb;
- ureja zadeve, ki imajo splošen pomen za gospodarsko, kulturno in družbeno življenje v občini;
- upravlja in določa uporabo

zemljišč in stavb v družbeni lastnini ter stvari in splošni rabi in skrbi, da se uporabljajo v skladu s splošnimi interesi in pogoji, ki so določeni z zakonom;

- zagotavlja materialne in druge pogoje za izboljševanje življenjskih razmer in za zadovoljevanje svojih potreb, predvsem na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva, socialnega in otroškega varstva, rehabilitacije, telesne vzgoje, rekreacije, stanovanj, komunalnih in družbenih dejavnosti;

- ustanavlja delovne in druge organizacije, komunalne in družbene službe;
- usklajajo razvoj naselij in mesta;

- opravlja družbeno nadzorstvo nad gospodarjenjem z družbeno lastnino v občini;

- zagotavlja izvrševanje in uporabo zakonov in drugih predpisov ter skrbi za zakonitost vsega delovanja v občini;

- skrbi za uresničevanje osebnih, političnih in samoupravnih pravic občanov ter vseh oblik neposredne demokratičnosti;

- izvaja vse naloge in opravlja zadeve s področja narodne obrambe, ki so z veljavnimi predpisi dane v pristojnost občini;

- zagotavlja seznanjanje občanov z dolžnostmi in pravicami do narodne obrambe;

- skrbi za obrambno vzgojo prebivalstva na območju občine;

- pospešuje razvoj turizma kot pomembnega činitelja v gospodarstvu in družbenem življenju občine;
- uresničuje tudi druge funkcije družbene skupnosti razen tistih, ki so z ustavo določene kot pravice in dolžnosti širših družbeno-političnih skupnosti.

7. člen

Delo občinske skupščine, njenih organov in drugih samoupravnih organov v občini je javno.

8. člen

Občani imajo pravico in dolžnost, da po svojih sposobnostih sodelujejo v organih družbenega samoupravljanja v občini.

Občani so dolžni po svojih močeh in sposobnostih vključiti se v delovni proces na ustreznem področju, z delom ustvarjati osebni dohodek za kritje osebnih potreb in potreb družine ter tako prispevati k splošnemu razvoju in napredu občine.

9. člen

Občanom, ki imajo posebne zasluge za razvoj socialističnih družbenih odnosov, za napredek znanosti, umetnosti in kulture ter za ohranitev miru v svetu, lahko občinska skupščina podeli naslov častnega občana.

II. poglavje

USMERJANJE DRUŽBENEGA RAZVOJA V OBČINI

10. člen

Gospodarski in družbeni razvoj usmerja občina z dolgoročnim programom razvoja ter s srednjeročnimi in kratkoročnimi načrti, s predpisi in drugimi ukrepi.

Z družbenim načrtom občina:

- usmerja in usklajuje razvoj gospodarstva in drugih področij družbenega življenja v občini, zlasti pa razvoj terciarnih gospodarskih panog, stanovanjske in komunalne izgradnje ter dejavnosti družbenega standarda, in sicer skladno s specifičnimi pogoji občine ter v skladu z osnovnimi proporcijami družbenih načrtov širših družbeno-političnih skupnosti;

- razporeja v okviru enotnega sistema delitve družbenega proizvoda sredstva, ki pripadajo občini in

določa v okviru svoje pristojnosti ustrezne ukrepe za delitev družbenega proizvoda;

- daje smernice za uporabo razpoložljivih družbenih sredstev, da se zagotovi čimvečja ekonomičnost vlaganj ter razvoj tistih panog, ki se vključujejo v razvoj celotne družbene skupnosti;

- določa osnovne odnose za predvideni razvoj gospodarstva in drugih področij v občini.

Občinski družbeni načrt temelji na osnovnih proporcijah družbenih načrtov širših družbeno-političnih skupnosti in upošteva v teh načrtih postavljeno razvojno politiko.

Občinski družbeni načrt temelji na proizvodnih načrtih in razvojnih programih delovnih organizacij in jih s svoje strani usmerja. Občinski družbeni načrt izhaja pri tem iz načela, da je osnova za naraščanje družbenega proizvoda in osebne potrebe nenehna rast proizvodnosti dela.

11. člen

Vsaka delovna organizacija mora imeti svoj perspektivni načrt in letni načrt.

Perspektivne in letne načrte ter osnutke teh načrtov so dolžne delovne organizacije pošiljati občinski skupščini oz. njenim organom v času, ki ga za to določi občinska skupščina.

12. člen

Za izdelavo načrtov iz 10. člena skrbi svet za družbeni načrt in finance, delo pa neposredno opravljajo pristojni organi.

Osnutek načrta da občinska skupščina v javno razpravo zborom volivcev, samoupravnim organom delovnih organizacij in družbeno-političnim organizacijam.

Predloge, pripombe in mnenja organov in organizacij iz prejšnjega odstavka obravnava svet za družbeni načrt in finance, ki jih v okviru možnosti upošteva in sprejme predlog družbenega načrta.

Svet za družbeni načrt in finance predloži predlog letnega družbenega načrta s predlogi, pripombami in mnenji, ki jih ni upošteval in z navedbo razlogov za to, občinski skupščini.

Občinska skupščina obravnava predlog sveta, predloge, pripombe in mnenja, ki jih svet ni upošteval ter po lastni presoji ustrezno spremeni predlog načrta in načrt dokončno sprejme.

Občinska skupščina obvesti zboro volivcev, samoupravne organe delovnih organizacij in družbeno-politične organizacije o razlogih, zaradi katerih ni sprejela posameznih njihovih predlogov.

13. člen

Izpolnjevanje letnega družbenega načrta obravnava občinska skupščina praviloma po zaključku vsakega četrletja in na podlagi ugotovitev izdaja potrebne ukrepe in priporočila.

V ta namen so delovne organizacije dolžne pisмено obveščati občinsko skupščino o izpolnitvi svojih programov.

Občinski skupščina obvešča zboro volivcev, samoupravne organe delovnih organizacij in družbeno-politične organizacije o izpolnjevanju družbenega načrta praviloma po preteku vsakega četrletja.

Priporočila občinske skupščine za realizacijo občinskega družbenega načrta so dolžne delovne organizacije in drugi izvrševalci družbenega načrta obravnavati ter o tem obvestiti občinsko skupščino.

14. člen

Določila o postopku za sprejemanje letnega družbenega načrta se

smiselno uporabljata tudi za sprejemanje perspektivnih programov razvoja občine.

Za izdelavo perspektivnih programov razvoja gospodarstva in družbenih služb lahko občinska skupščina imenuje poseben odbor ali komisijo.

URBANISTIČNI PROGRAM

15. člen

Z urbanističnim programom se določa: ureditev posameznih naseelij, osnovna prometna mreža, zazi-dalni okoliši, ureditev voda in komunalnih naprav v naseljih, rekreacijski prostori ter mreža šolskih, zdravstvenih in kulturno-prosvetnih ustanov. V urbanističnem programu se upošteva tudi elemente razvoja, ki jih določajo medkomunalni prostorski načrti in regionalni načrti širših družbeno-političnih skupnosti.

16. člen

Predlog občinskega urbanističnega programa pripravijo organi občinske skupščine v sodelovanju z drugimi strokovnimi organi in organizacijami.

Predlog občinskega urbanističnega programa se da v razpravo zborom volivcev.

Občinska skupščina obravnava vse pripombe, ki so bile dane k predlogu občinskega urbanističnega programa. Če občinska skupščina teh pripomb ne upošteva, poda obrazložitev, zakaj vse pripombe niso bile upoštewane.

III. poglavje

OBVEZNOSTI OBČINE
ZA ZADOLJEVANJE SKUPNIH
POTREB OBČANOV

17. člen

Občina zagotavlja skladno z gospodarskim in družbenim razvojem zadovoljevanje skupnih potreb občanov na področju zdravstva, socialnega varstva, šolstva, prosvete in kulture, telesne kulture, rekreacije, stanovanjske in komunalne dejavnosti in drugih javnih ter družbenih dejavnosti.

18. člen

Zadovoljevanje skupnih potreb občanov zagotavlja občina po osebnih organizacijah javnih služb, delovnih organizacijah in po svojih organih.

19. člen

Da se zagotovi javnost in družbeni nadzor, so delovne organizacije in drugi organi, ki opravljajo družbene in javne službe, dolžne predlagati občinski skupščini oz. pristojnim svetom občinske skupščine svoje delovne programe, finančne načrte in občasna poročila o delu in problemih, občane pa seznanjati na zborih volivcev s svojimi programi in delom.

20. člen

Da se zagotovi telesno in duševno zdravje občanov kot osnovni pogoj za razvoj njihove delovne sposobnosti in ustvarjalnosti, skrbi občina za ugodne zdravstvene pogoje občanov in za odstranjevanje vzrokov in posledic obolenj in invalidnosti ter zagotavlja ugodne higienske razmere za življenje in delo občanov.

21. člen

Občina skrbi za zdravstveno varstvo občanov in jim zagotavlja tiste oblike zdravstvene varstva, ki jih nalagajo občini splošni predpisi. Občina skrbi, da so občanom zagotovljene zlasti naslednje oblike zdravstvenega varstva:

- osnovna zdravstvena pomoč, obiski zdravnikov na bolnikovem domu in nega na domu;

— specialistično in bolniško zdravljenje v zdravstvenih zavodih na območju občine ali izven tega območja;

— zobozdravstvena pomoč;

— zdravstveno varstvo žena, mater, predšolskih in šolskih otrok ter mladine v odgovarjajočih dispanzerjih, posvetovalnicah in ambulantah;

— zdravstveno varstvo in pomoč delavcem v gospodarskih organizacijah in obratnih ambulantah, zdravstvenih domovih in postajah;

— prva pomoč in prevoz ponesrečenih, nenadno obolelih in porodnic v zdravstvene zavode;

— patronažna služba pri občanah, ki so zaradi svojih bioloških lastnosti ali določenih boleznih še posebno izpostavljeni škodljivim vplivom okolja.

22. člen

Občina pospešuje razvoj preventivne zdravstvene službe in zagotavlja za to potrebna sredstva, kolikor ni ta obveznost naložena drugim organizacijam.

Preventivno zdravstveno službo opravljajo zdravstveni zavodi po programu in po pogodbah, ki jih sklepajo z občino, delovnimi organizacijami in zavodi za socialno zavarovanje.

Posebno skrb posveča občina preventivnemu zdravstvenemu varstvu otrok in šolske mladine. Pri tem neposredno sodelujejo šole, vzgojno-varstveni zavodi, krajevne skupnosti in organizacije Rdečega križa.

23. člen

Zdravstveno varstvo izvajajo neposredno zdravstveni zavodi v skladu s splošnimi predpisi. V ta namen ustanavlja občina ustrezne zdravstvene zavode in skrbi, da delo teh zavodov zadovoljuje potrebe občanov po zdravstvenem varstvu.

24. člen

Občinska skupščina lahko ustanovi sama ali z drugimi občinami zdravstveni center za opravljanje strokovnih zadev, ki imajo splošen pomen za zdravstveno varstvo in druge upravno strokovne zadeve, ki mu jih zaupa občinska skupščina.

Zdravstveni center daje občinski skupščini letno poročilo o svojem delu.

25. člen

Občanom, ki niso zavarovani po predpisih širše družbeno-politične skupnosti in nimajo sami možnosti kriti stroškov zdravljenja, zagotavlja zdravljenje občina.

Z odlokom občinske skupščine se določijo natančnejše pogoje za pridobitev pravic iz prejšnjega odstavka.

26. člen

Socialno zavarovanje se v občini organizira in izvaja po načelu samoupravljanja zavarovancev s sredstvi in službami socialnega zavarovanja.

Samoupravo socialnega zavarovanja uresničujejo zavarovanci v okviru komunalne skupnosti socialnega zavarovanja kot njihove samoupravne organizacije v občini.

Komunalno skupnost lahko ustanovi občinska skupščina samostojno ali skupaj z drugimi občinami.

Socialno varstvo

27. člen

Socialno varstvo obsega skrb za odstranjevanje vzrokov in pojavov, ki povzročajo socialne in vzgojne probleme in konkretno rešuje že nastale probleme, za kar aktivizira prizadete občane.

28. člen

Občina izvaja kompleksno skrb za družino, zlasti za varstvo otrok v zdravstvenem, vzgojnem in so-

cialnem smislu ter programsko razvija najrazličnejše oblike otroškega varstva skladno z družbenimi interesi in interesi družine.

29. člen

Varstvo otrok in mladine organizirajo prvenstveno krajevne skupnosti in šole za šolske otroke v sodelovanju z ustreznimi družbenimi organizacijami.

Za otroke zaposlenih staršev organizirajo varstvo delovne skupnosti same ali skupaj z drugimi delovnimi organizacijami.

30. člen

Občinska skupščina s posebnim predpisom določi prispevek sredstev za varstvo otrok tistih staršev, ki niti sami, niti delovne organizacije, pri katerih so zaposleni, niso zmožni plačati celotnih stroškov varstva.

31. člen

Občina skrbi za rehabilitacijo mlajših oseb, za rehabilitacijo invalidov in defektnih oseb, za njihovo zaposlovanje in delovnih organizacijah, v invalidskih delavnicah, z delom na domu itd.

Občina organizira preventivno varstvo starejših oseb, zlasti onemoglih in bolnih, na domu, v drugi družini ali v ustreznem zavodu.

32. člen

Občanom, ki nimajo nikakršnih virov niti pogojev za preživljanje, zagotavlja občina najnujnejša sredstva za njihovo preživljanje ob izpolnitvi pogojev, ki jih določijo občinska skupščina s posebnimi predpisi.

33. člen

Skladno z gospodarskim razvojem skrbi občina za razvoj materialnih pogojev ter služb in dejavnosti, ki naj zadovoljujejo življenjske potrebe občanov in preprečijo nastanek socialnih problemov.

Za ugotavljanje in analiziranje vzrokov socialnih problemov ter uresničevanje ustreznih ukrepov za reševanje teh problemov, lahko občina ustanovi center ali zavod za socialno delo.

Skrb za udeležence NOB

34. člen

Posebno skrb posveča občina borcem in vojaškim vojnim invalidom narodnoosvobodilne vojne, žrtvam fašističnega nasilja in članom njihovih družin, jim pomaga in jim ob izpolnitvi enakih pogojev daje prednost pri uveljavljanju njihovih pravic.

35. člen

Osebam iz prejšnjega člena se zagotavlja brezplačno pravno pomoč pri organu občine.

Občina skrbi za reševanje stanovaljskih problemov, zdravljenje, rehabilitacijo, zaposlitev in izobraževanje nezaposlenih borcev.

36. člen

Borcem in invalidom narodnoosvobodilne vojne se prizna, kadar sami nimajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, občinsko priznavalnino, stalno ali občasno.

Natančnejše pogoje za določitev priznavalninih borcev in invalidom narodnoosvobodilne vojne, kakor tudi za pomoč članom drugih kategorij udeležencev NOB, določijo poseben odlok.

37. člen

Borci in vojaški vojni invalidi narodnoosvobodilne vojne imajo prednostno pravico pri dodeljevanju kreditov iz sklada za zidanje stanovaljskih hiš občine Grosuplje.

Pri dodeljevanju štipendij imajo otroci borcev in otroci žrtev faš-

stičnega nasilja ob enakih pogojih z ostalimi prosilci prednostno pravico.

Solstvo in izobraževanje

38. člen

Občina skrbi za materialne, kadrovske in druge pogoje za splošno izobraževanje občanov. V ta namen ustanavlja sama ali v sodelovanju z drugimi družbeno-političnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami vzgojno izobraževalne ustanove in jim določa naloge.

Občinska skupščina ustanavlja v skladu s potrebami tudi splošne in strokovne srednje šole in skrbi v skladu s svojimi finančnimi možnostmi za njihov uspešen razvoj in obstoj.

39. člen

Občina je dolžna omogočiti vsem šoloobveznim otrokom pouk na popolnih osnovnih šolah.

40. člen

Z odlokom občinske skupščine, o ustanovitvi polne osnovne šole se določi območje, za katero se šola ustanovi, kakor tudi naselja, v katerih se ustanovi podružnične šole.

41. člen

Otrokom z motnjami v telesnem in duševnem razvoju in otrokom s hudimi osebnostnimi motnjami, ki se ne morejo vzgajati v rednih šolah, omogoča občina pouk v posebnih šolah ali zavodih.

Občina sodeluje pri poklicnem usposabljanju tistih otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, katerim poklicno usposabljanje ni zagotovljeno iz drugih družbenih sredstev, starši pa poklicnega usposabljanja glede na svoje gnotne zmožljivosti ne morejo zagotoviti.

42. člen

Zaradi kvalitetnega dela na šolah in opravljanja pedagoškega nadzorstva nad delom v šolah ustanovi občina samostojen ali z drugimi občinami skupaj zavod za prosvetno pedagoško službo.

43. člen

Učencem in dijakom, ki se šolajo izven kraja bivališča in se vsak dan vračajo domov, nudi občina vozne olajšave po posebnih predpisih občinske skupščine.

44. člen

Občina prispeva del sredstev za prehrano učencev v šolah.

45. člen

Občina zagotavlja finančna sredstva za štipendiranje kadrov v skladu s programi štipendiranja, prvenstveno za potrebe javnih služb. Program štipendiranja sprejme komisija za volitve in imenovanja, potrdi pa ga občinska skupščina.

Kultura in prosveta

46. člen

Občina skrbi za zadovoljevanje kulturnih in umetniških potreb občanov. V ta namen občina zlasti:

— skrbi za ustanavljanje in delovanje knjižnic, čitalnic, kinematografov in drugih kulturno-prosvetnih organizacij;

— skrbi za varstvo in vzdrževanje kulturnih spomenikov;

— pospešuje amatersko odrsko in drugo kulturno dejavnost;

— pospešuje dejavnost kulturno-prosvetnih društev in organizacij;

— pospešuje prirejanje kulturno-prosvetnih manifestacij in proslav ter gostovanja tujih kulturnih in umetniških skupin.

V skrbi za delovanje pomembnejših in stalnejših kulturnih dejavnosti sodeluje občina tudi z drugimi občinami.

47. člen

Občina skrbi v mejah svojih materialnih možnosti in sodelovanju z občani, delavnimi in drugimi samoupravnimi organizacijami za gradnjo novih objektov, ki bodo služili kulturno-prosvetnim dejavnostim.

Občina prispeva sredstva za pospeševanje dejavnosti kulturno-prosvetnih društev in organizacij v okviru materialnih možnosti in glede na družbeno pomembnost in aktivnost posamezne organizacije.

Občina zagotavlja zavodom na področju kulture manjkajoča finančna sredstva, kolikor jih ti zavodi pri svojem poslovanju v skladu s predpisi in ustanovitvenimi akti ne morejo ustvariti.

48. člen

Službo spomeniškega varstva izvaja občina neposredno in v skladu z zakonom po medobčinskem zavodu za spomeniško varstvo.

Posebno skrb posveča občina varstvu spomenikov in spominskih obeležij ter dokumentov iz NOB na svojem območju.

Druge kulturno-prosvetne dejavnosti se izvaja neposredno v ustreznih zavodih, društvih in drugih samostojnih organizacijah.

Telesna vzgoja in rekreacija

49. člen

Občina skrbi preko Občinske zveze za telesno vzgojo ob istočasni skrbi delovnih organizacij, krajevnih skupnosti, šol in drugih organizacij za pravilen razvoj telesne vzgoje in športne dejavnosti v društvih, učnih in vzgojnih zavodih.

Občina daje društvom in organizacijam materialno pomoč za njihovo delo na telesno-vzgojnem in športnem področju.

50. člen

Naprave in objekte za telesno vzgojo in rekreacijo lahko upravljajo telesno vzgojne in druge organizacije, krajevne skupnosti ali organi občinske skupščine.

Organi upravljanja so dolžni sami vzdrževati naprave in objekte, v okviru možnosti pa jim občina nudi materialno pomoč.

Stanovanjska izgradnja

51. člen

Da bi se občanom načrtno zagotovilo stanovanja, občinska skupščina:

— sprejema letne in perspektivne programe stanovanjske izgradnje;

— v gradbenih okoliših zagotavlja urejena, nezazidana gradbena zemljišča pravnim in fizičnim osebam za gradnjo stanovanjskih in poslovnih zgradb;

— skrbi za pravilno kreditno politiko pri gradnji stanovanjskih in poslovnih zgradb;

— spodbuja in organizira združevanje sredstev občanov in njihovih organizacij za stanovanjsko izgradnjo;

— skrbi za pravilno razdeljevanje stanovanj, ki so družbeno premoženje in za uveljavljanje stanovaljskih pravic občanov;

— opravlja v skladu s predpisi druge zadeve s področja stanovaljskih razmerij.

52. člen

Za zadovoljevanje določenih nalog na področju gradnje stanovanj, urejanja gradbenih zemljišč in vzdrževanje stanovaljskih hiš lahko ustanovi občina poseben zavod.

Komunalna dejavnost

53. člen

Komunalno dejavnost opravljajo praviloma komunalne organizacije in krajevne skupnosti.

Posamezne naloge s tega področja lahko opravljajo občinski organi neposredno.

54. člen

Komunalne organizacije poslujejo po splošnih predpisih, ki veljajo za take organizacije in po predpisih, ki jih izda občinska skupščina.

55. člen

Občina skrbi v okviru materialnih možnosti in regionalnega načrta za gradnjo komunalnih naprav in organizacije komunalnih služb za zadovoljevanje življenjskih potreb občanov in njihovih skupnosti za:

- elektrifikacijo naselij;
- telefonsko povezavo središč krajevnih skupnosti;
- povezavo naselij z javnimi prevoznimi sredstvi;
- gradnjo in vzdrževanje pokopališč;
- gradnjo in vzdrževanje cest IV. reda;
- gradnjo objektov za preskrbo strnjjenih naselij s pitno vodo, javne kanalizacije in komunalnih objektov, ki so nujno potrebni za razvoj naselij;
- pravilno delovanje komunalnih organizacij.

56. člen

Za elektrifikacijo naselij lahko občani ustanovijo elektrifikacijske odbore.

57. člen

Komunalne organizacije so samostojne delovne organizacije, ki poslujejo po gospodarskem računju. Komunalna organizacija določa ceno svojih storitev s tarifo.

Razmerja med občino in komunalnimi organizacijami, vrsto in obseg storitev, kakor tudi določanje cen za te storitve, se ureja s posebno pogodbo med občino in komunalno organizacijo.

Če občinska skupščina smatra, da je tarifa za komunalne storitve previsoka, glede na materialne zmogljivosti neposrednih plačnikov, lahko komunalni organizaciji predpiše nižjo tarifo, vendar le takrat, če komunalni organizaciji zagotovi razliko iz lastnih sredstev.

58. člen

Delo komunalnih organizacij je podrejeno javnemu in družbenemu nadzorstvu. Družbeno nadzorstvo opravljajo organi občinske skupščine, organi krajevnih skupnosti in občani neposredno s tem, da nadzorujejo izvrševanje pogodbenih storitev in da na zborih volivcev obravnavajo delo komunalnih organizacij ter dajejo svoje predloge in mnenja.

59. člen

Občina daje prednost tistim investicijam na področju komunalne gradnje v posameznih krajih in naseljih, kjer je sodelovanje in materialna udeležba občanov večja ter v krajih, kjer so potrebe bolj nujne.

60. člen

Za gradnjo komunalnih naprav po ureditvenem načrtu kraja prispevajo sredstva tudi neposredni uporabniki.

Sredstva, ki jih dajo uporabniki komunalnih naprav, se smejo uporabiti samo za namen, za katerega so bila zbrana.

Vaška pota vzdržujejo občani sami, ki lahko sprejmejo na zboru volivcev ustrezne obveznosti. Občinska skupščina pomaga pri izvršitvi sklepov z ustreznimi ukrepi in v ta na-

men zagotavlja v vsakoletnem proračunu občine del sredstev.

61. člen

Upravljanje in vzdrževanje komunalnih naprav v naseljih lahko prenese občinska skupščina na krajevne skupnosti.

Krajevne skupnosti upravljajo komunalne naprave neposredno ali pa po posebnih odborih, komisijah in drugih organih.

Druge dejavnosti

62. člen

Občina skrbi za ustvarjanje pogojev, da bi občani lahko uveljavili pravico do dela, zlasti z razvijanjem proizvodnih sil in materialne osnove za druge družbene dejavnosti.

V skrbi za zagotovitev pravic občanov do dela sodeluje občina tudi z drugimi, zlasti sosednimi občini.

63. člen

Službo zaposlovanja delavcev v občini izvaja neposredno Zavod za zaposlovanje delavcev. Občina ima nasproti zavodu pravice in dolžnosti, ki so določene po splošnih predpisih.

64. člen

Občina opravlja na podlagi zakona družbeno nadzorstvo nad poslovanjem Komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja in zavodov oz. podružnic za socialno zavarovanje.

Izvrševanje teh pravic in dolžnosti lahko občina prenese na občino, v kateri je sedež Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja.

65. člen

Za zaščito družbenega in zasebnega premoženja se organizira v občini služba požarne varnosti.

Neposredne operative naloge opravlja Občinska gasilska zveza preko operativnih gasilskih enot.

Prostovoljnim gasilskim društvom zagotavlja občina najnujnejša sredstva za delovanje.

66. člen

Pri uveljavljanju pravic občanov pred sodišči, upravnimi organi, organizacijami ter zavodi, organizira občina službo pravne pomoči.

67. člen

Občina organizira veterinarsko službo. V ta namen lahko ustanovi poseben zavod, če tega ne ustanovijo delovne organizacije.

68. člen

Za zadovoljevanje skupnih potreb se na območju občine lahko organizira tudi druge službe.

IV. poglavje

SREDSTVA OBČINE IN REZIM NJIHOVEGA UPRAVLJANJA

69. člen

Občina uresničuje svoje naloge s sredstvi, ki ji pripadajo iz družbenega dohodka, in s sredstvi, izvirajo iz obveznosti občanov.

70. člen

Občina uresničuje svoje naloge tudi s sredstvi, ki jih s prostovoljnimi združevanjem zagotovijo delovne organizacije in pa občani.

Sredstva, ki jih zagotovijo občani in delovne organizacije, se smejo uporabiti samo za namen, za katerega so bila prispevana.

71. člen

Občani lahko zbirajo sredstva za določene namene in uvedejo krajevne samoprispevke po zakonitih predpisih.

72. člen

Vire dohodkov občine določi občinska skupščina z letnim družbenim načrtom in drugimi predpisi.

Sredstva občine razporeja občinska skupščina samostojno za posamezne namene s proračunom.

Občinska skupščina razporedi sredstva za posamezne namene potem, ko uskladi predvidene potrebe za posamezne dejavnosti s predvidenimi dohodki občine.

73. člen

S proračunom se zagotavlja sredstva zlasti za:

1. delo občinske skupščine, njenih organov in služb;
2. dejavnost družbenih služb;
3. izpolnjevanje sprejetih obveznosti občine;
4. potrebe krajevnih skupnosti;
5. pomoč ustanovam in organizacijam.

74. člen

Osnutek proračuna pripravi po smernicah sveta za družbeni načrt in finance upravni organ, ki je pristojen za finance. Ta osnutek se da v obravnavo zborom volivcev, ki lahko dajo nanj svoje pripombe in predloge. Pripombe in predloge zborov volivcev, ki jim ni ugodil, pošljebeni načrt in finance, ki jih lahko sprejme in osnutek proračuna ustrezno spremeni. Predlog proračuna s predlogi in pripombami zborov volivcev, ki jim ni ugodil, pošlje občinski skupščini, ki razpravlja in dokončno odloča o sprejemu proračuna. Občinska skupščina obvesti zbere volivcev, če njihovi predlogi niso bili sprejeti.

75. člen

Občinska skupščina obravnava in sprejme letni proračun občine praviloma skupaj z letnim družbenim načrtom.

76. člen

Občina ima lahko za načrtno usmerjanje razvoja posameznih gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki so skupnega pomena za družbeni napredek občine, **namenske sklade**.

Občinska skupščina določi z aktom o ustanovitvi sklada na podlagi izdelanega programa njegov namen in vire dohodkov.

Samoupravni organi skladov usklajujejo programe dela svoje dejavnosti in svoje finančne načrte z načrtom razvoja občine in z letnim družbenim načrtom.

77. člen

Občinska skupščina spremlja delo skladov in namensko uporabo njihovih sredstev. V ta namen so samoupravni organi skladov dolžni dajati občinski skupščini poročila o svojem poslovanju, občinska skupščina pa najmanj enkrat letno obravnavati dana poročila.

78. člen

Sklade se upravlja po načelih družbenega samoupravljanja.

Samoupravni organi skladov so dolžni dajati podatke o programih, finančnih načrtih in zaključnih računih zborom volivcev in družbenopolitičnim organizacijam.

79. člen

Občina ustanovi sama ali skupaj z drugimi občinami denarni zavod. Pri tem denarnem zavodu se nalaga sredstva, s katerimi občina razpolaga.

Pri razporejanju bančnih sredstev upošteva denarni zavod predvsem smernice družbenega načrta občine.

80. člen

Denarni zavod daje enkrat letno občinski skupščini poročila o svojem

poslovanju, na zahtevo pa tudi večkrat.

V. poglavje

ORGANIZACIJA OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

81. člen

Občinska skupščina je najvišji organ oblasti in organ družbenega samoupravljanja v okviru pravic in dolžnosti občine.

82. člen

Občinsko skupščino sestavljata občinski zbor in zbor delovnih skupnosti.

Občinska skupščina ima 58 odbornikov, od tega vsak zbor 29 odbornikov.

83. člen

Odbornike v občinski zbor in zbor delovnih skupnosti volijo občani v volilnih enotah, katere določi občinska skupščina z odlokom v skladu z veljavnimi predpisi.

84. člen

Seje občinske skupščine so javne.

85. člen

Zbora občinske skupščine delata in odločata praviloma skupno.

Vsak zbor občinske skupščine lahko sklene, da bo ločeno obravnaval in odločal o posameznih vprašanjih iz delovnega področja občinske skupščine.

Vsak zbor občinske skupščine obravnava in odloča ločeno tudi, če to zahteva najmanj $\frac{1}{5}$ odbornikov posameznega zbora.

86. člen

Odloka in drugi predpisi ter sklepi občinske skupščine, pri katerih sprejetju odločata oba zbora na ločenih sejah, veljajo samo, če sta jih oba zbora izglasovala v enakem besedilu.

87. člen

Če se zbora o besedilu predpisa ne sporazumeta, določita skupno komisijo za doseg enakosti besedila; to komisijo sestavljajo člani obeh zborov v enakem številu.

Če se zbora tudi po poročilu komisije na skupni seji ne sporazumeta, se o zadevi sklepá na prihodnji seji.

Če se tudi na naslednji seji ne sporazumeta, akt ni sprejet. Tak akt se sme znova dati na dnevni red šele po 6 mesecih od dneva, ko je bil umaknjen z dnevnega reda, prej pa le po sklepu obeh zborov.

88. člen

Če zaradi spora med zboroma ne more biti sprejet občinski družbeni načrt, proračun ali akt, ki mora biti sprejet po predpisih širših družbenopolitičnih skupnosti do dneva, ko bi moral začeti veljati, velja, da je akt sprejet v besedilu, v katerem ga je sprejel občinski zbor.

89. člen

Občinska skupščina lahko posamezne zadeve, katerih reševanje spada po zakonu in ostalih predpisih v njeno pristojnost, prenese s posebnim sklepom na svete. S sklepom občinska skupščina natančno določi zadeve, pravice in dolžnosti, ki jih prenaša na svete.

Občinska skupščina ne more prenesti iz svoje pristojnosti zadev, ki so splošnega pomena za občino in tistih zadev, za katere je občinska skupščina izključno pristojna po predpisih širše družbenopolitične skupnosti in tega statuta.

90. člen

Občinska skupščina v mejah svojih pristojnosti odloča samo na se-

jah o vseh vprašanih, ki so splošnega pomena za občino, zlasti pa:

- sprejema statut občine;
- sprejema program družbenega razvoja občine;
- sprejema letni družbeni načrt, proračun občine in potrjuje zaključni račun o izvršitvi proračuna občine;
- sprejema urbanistični program;
- sklepa o ustanovitvi delovnih in drugih organizacij, o njihovi združitvi, pripojitvi in likvidaciji;
- sklepa o najetju občinskih posojil in prevzemu poroštev za posojila delovnih in drugih organizacij;
- sklepa o razpolaganju z družbenim premoženjem, ki ga upravlja občina;
- razpisuje občinski referendum;
- odloča o sodelovanju pri financiranju skupnih služb po zakonu ali po sporazumu z drugo družbenopolitično skupnostjo;
- opravlja družbeno nadzorstvo in nadzorstvo nad zakonitostjo dela delovnih in drugih organizacij, upravljanjem družbenih sredstev in razdeljevanjem dohodka;
- ustanavlja sklade, predpisuje pravila družbenim skladom, če z zakonom ali aktom o ustanovitvi ni drugače določeno;
- sprejema priporočila za delo organov družbenega samoupravljanja na območju občine, ter za delo delovnih in drugih organizacij na svobodnem območju;
- sklepa o organizaciji temeljnih upravnih organov, voli in razrešuje predsednika občinske skupščine, sodnika za prekrške, imenuje in razrešuje tajnika občinske skupščine, načelnike temeljnih upravnih organov, če jih opravlja druga imenovanja, za katera je pristojna po veljavnih predpisih;
- opravlja druge naloge, ki so dane v njeno pristojnost s tem statutom ali z drugimi veljavnimi predpisi.

91. člen

Natančneje določbe o konstituiranju, o sklicu in delu skupščine, o pravicah in dolžnostih odbornikov in drugih na seji prisotnih oseb, predpiše občinska skupščina s poslovnikom.

S poslovnikom občinske skupščine se uredi tudi delo njenih zborov,

92. člen

Kot najvišji organ oblasti v občini izdaja občinska skupščina odloke, odredbe, navodila, odločbe in sklepe.

Kot organ družbenega samoupravljanja izdaja priporočila.

93. člen

Na svoje seje lahko vabi občinska skupščina tudi posamezne občane, predstavnike delovnih organizacij in druge osebe ter predstavnike drugih organizacij, če bi bilo mogoče zaradi njihovega sodelovanja bolje reševati zadeve.

Na seje občinske skupščine se mora vabiti predstavnike delovnih organizacij, kadar občinska skupščina razpravlja o delu delovne organizacije ali pa razpravlja o vprašanju, katerega razpravo in rešitev je predlagala posamezna delovna organizacija. Obveznost vabljenja predstavnika odpade v primeru, če je kdo izmed delavcev obravnavane delovne organizacije odbornik občinske skupščine.

Pravice in dolžnosti odbornikov občinske skupščine

94. člen

Dolžnost odbornika občinske skupščine je častna družbena funkcija.

Odborniki občinske skupščine imajo pravico do povračila dejanskih stroškov, ki so jih imeli v zvezi z

opravljanjem svoje dolžnosti v občinski skupščini in njenih organih.

Podrobnejše določbe o povračilu stroškov odbornikom občinske skupščine predpiše občinska skupščina s posebnim predpisom.

95. člen

Odborniki občinske skupščine imajo pravico in dolžnost prisostvovati sejam občinske skupščine in sodelovati pri njenem delu, kakor tudi pri delu komisij in svetov ter drugih organov, v katere so izvoljeni.

Odborniki občinske skupščine smejo prisostvovati sejam drugih komisij in svetov ter sodelovati v razpravah.

Odborniki občinske skupščine so dolžni sprejeti funkcijo v nekem organu, ne morejo pa biti člani več kot dveh stalnih organov skupščine.

96. člen

Odborniki občinske skupščine smejo postavljati na sejah občinske skupščine vprašanja in zahtevati pojasnila v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine in njenih organov.

97. člen

Odborniki občinske skupščine so dolžni sodelovati z volivci svojega volilnega območja. Volivce morajo seznanjati z delom, s sklepi in odločitvami občinske skupščine, občinski skupščini pa sporočati mnenja in predloge volivcev.

Sodelovanje z volivci dosega odborniki občinske skupščine z neposrednim sodelovanjem, z udeležbo in sodelovanjem na zborih volivcev in s sodelovanjem z družbenopolitičnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi.

98. člen

Odborniki občinske skupščine so za opravljanje odborniških dolžnosti odgovorni volivcem in občinski skupščini.

ORGANI OBČINSKE SKUPŠČINE

Skupne določbe

99. člen

Organi občinske skupščine so:

- predsednik občinske skupščine;
- komisije občinske skupščine;
- sveti občinske skupščine;
- upravni organi;
- Občinsko sodišče.

Sveti in komisije občinske skupščine so kolegijski organi in razpravljajo na svojih sejah.

100. člen

Organe občinske skupščine določa praviloma statut.

Občinska skupščina pa lahko ustanavlja tudi druge organe oz. v statutu navedene ukine ali združi s posebnim odlokom.

101. člen

Predsednika in člane posameznih kolegijskih organov občinske skupščine imenuje občinska skupščina za dobo 2 let, razen v primeru, če posebni predpisi določajo drugače.

102. člen

Predsednik in uslužbenci uprave občinske skupščine ne morejo biti člani svetov, stalnih odborniških komisij in upravnih odborov skladov.

103. člen

Vsi organi občinske skupščine delajo samostojno po veljavnih predpisih in določbah statuta občine ter drugih predpisih občinske skupščine. Občinska skupščina spremlja delo svojih organov ter jim daje smernice

in navodila za delo. Organi občinske skupščine so za svoje delo odgovorni skupščini in dajejo redna poročila o svojem delu in poročila o posameznih zadevah.

Organi občinske skupščine v mejah veljavnih predpisov predhodno obravnavajo posamezne zadeve iz pristojnosti občinske skupščine in jih predlagajo občinski skupščini v rešitev.

104. člen

Vsi organi občinske skupščine sodelujejo pri reševanju zadev s svojega področja z organi samoupravljanja delovnih in drugih organizacij, kadar rešujejo zadeve, ki zadevajo področje njihovega dela ali kadar imajo splošen pomen za vse organizacije.

Zadeve, ki spadajo v pristojnost dveh ali več organov občinske skupščine, rešujejo ti organi na skupnih sejah ali pa vsak zase, kakor zahteva vsebina zadeve. Če pri tem ne dosežemo soglasja, obvestijo o svojih stališčih občinsko skupščino, da odloči o zadevi.

105. člen

Predsedniki kolegijskih organov lahko za potrebe teh organov zahtevajo od predstojnikov temeljnih upravnih organov, da poročajo o delu organizacijskih enot ali, da posamezna vprašanja s področja kolegijskih organov pripravijo za seje teh organov.

106. člen

Seje in delo organov občinske skupščine so javne.

Organi občinske skupščine lahko pokličejo na sejo oz. k sodelovanju posamezne občane, predstavnike delovnih skupnosti in drugih organizacij, če bi njihovo sodelovanje koristilo boljši rešitvi zadeve.

107. člen

Pisarniško-tehnično in strokovno delo za kolegijske organe občinske skupščine opravlja upravni organi občinske skupščine. Tajnik občinske skupščine določa, kateri upravni organi opravljajo to delo.

108. člen

Dolžnost člana kolegijskega organa občinske skupščine je častna.

Podrobnejše določbe o povračilih stroškov in nagradah članov kolegijskih organov predpiše občinska skupščina s posebnim predpisom.

109. člen

Organi občinske skupščine si lahko za svoje delo predpišejo poslovnik, ki ga potrdi občinska skupščina.

Predsednik občinske skupščine

110. člen

Predsednika občinske skupščine izvoli skupščina na skupni seji izmed svojih odbornikov na podlagi posameznih kandidatur, ki jih vloži 10 odbornikov. Volitve so praviloma javne.

Predsednika se voli za dobo 4 let. Občinska skupščina ima lahko tudi podpredsednika. Postopek za izvolitev je enak postopku za izvolitev predsednika.

111. člen

Predsednik občinske skupščine preneha biti predsednik:

1. če ga skupščina razreši na predlog 10 odbornikov ali na podlagi njegove odpovedi,

2. če mu preneha mandat odbornika občinske skupščine.

112. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja občinsko skupščino ter zastopa občino kot pravno osebo.

Predsednik sme za posamezen primer pooblastiti kako drugo osebo, da zastopa občino.

113. člen

Predsednik sklicuje in vodi seje občinske skupščine, skrbi za izvrševanje sklepov občinske skupščine in njenih organov, usklajuje delo njenih organov ter delo teh organov z delom drugih organov v občini in opravlja druge zadeve, ki so določene s tem statutom ali sklepom občinske skupščine.

114. člen

Če misli predsednik občinske skupščine, da kakšen predpis ali sklep organa občinske skupščine, ki je bil sprejet izven upravnega postopka, nasprotuje zakonu, sporoči to predsedniku sveta, komisije ali predstavniku organa z zahtevo, da organ predpis ali sklep ponovno obravnava. Če vztraja organ pri svojem stališču, zadrži predsednik izvršitev predpisa oz. sklepa in predloži zadevo občinski skupščini, da o njej odloči na prvi prihodnji seji.

115. člen

Predsednik občinske skupščine sme sklicati seje posameznih organov občinske skupščine, če tega ne napravijo njihovi predsedniki ali če misli, da je to potrebno.

Predsednik lahko zahteva od posameznega organa občinske skupščine, da postavi na dnevni red svoje seje posamezno vprašanje s področja organa. Organ občinske skupščine mora taka vprašanja obravnavati in o njih sklepati.

116. člen

Predsednik občinske skupščine lahko v njenih primerih imenuje člane komisij. Tako imenovanje mora predložiti v potrditev občinski skupščini na prvi prihodnji seji.

117. člen

Predsednik občinske skupščine lahko zahteva od tajnika občinske skupščine ali od predstojnikov temeljnih upravnih organov, da mu poročajo o delu upravnih organov in pripravijo o posameznem vprašanju s področja občinske uprave poročila za sejo občinske skupščine.

118. člen

Predsednika nadomešča, če je zadržan, podpredsednik občinske skupščine ali odbornik občinske skupščine, ki ga občinska skupščina posebej določi.

119. člen

Predsednik občinske skupščine ima pravico do stalne mesečne nagrade, ki mu jo določi občinska skupščina.

V primeru, da odsotnega predsednika nadomestuje podpredsednik ali pooblaščen odbornik, mu pripada nagrada v sorazmernju z opravljenim delom.

Predsednik ima pravico do plačnega rednega letnega dopusta, ki znaša 30 delovnih dni.

120. člen

Predsednik občinske skupščine je disciplinski starešina tajniku občinske skupščine in sodniku za prekrške.

Komisije občinske skupščine

121. člen

Za proučevanje pomembnejših vprašanj, pripravljanje predlogov in

za opravljanje drugih zadev iz svoje pristojnosti ter za odločanje na drugi stopnji v posebej določenih primerih, ima občinska skupščina stalne in občasne komisije.

Naloge občasne komisije določa občinska skupščina z aktom o ustanovitvi.

122. člen

Stalne komisije občinske skupščine so:

- mandatno-imunitetni komisiji obeh zborov,
- komisija za volitve in imenovanja,
- komisija za vloge in pritožbe,
- komisija za družbeni nadzor,
- komisija za narodno obrambo.

Komisije imajo praviloma do 7 članov.

123. člen

Mandatno-imunitetni komisiji obravnavata vprašanja v zvezi z mandatnimi in imunitetnimi pravicami odbornikov ustreznega zbora občinske skupščine, s prenehanjem mandata, z razpisom volitev na izpraznjena odborniška mesta in z verifikacijo mandatov novo izvoljenih odbornikov ter o tem poročata zborom.

124. člen

Komisija za volitve in imenovanja obravnava vprašanja v zvezi z volitvami oz. imenovanjem članov skupščinskih teles in drugih funkcionarjev ter daje občinski skupščini ustrezne predloge. Ta komisija obravnava tudi splošna vprašanja kadrovske politike.

Komisijo sestavljajo odborniki občinske skupščine in predstavniki družbeno-političnih organizacij.

125. člen

Komisija za vloge in pritožbe:

1. obravnava vloge in pritožbe občanov in organizacij, ki zadevajo delo organov občinske skupščine ter družbenih in delovnih samoupravnih organizacij v občinskem merilu;
2. v zvezi z vlogami in pritožbami komisija lahko:

- zahteva od prizadetih fizičnih oseb in pravnih oseb potrebne podatke in pojasnila,
- daje nasvete in priporočila ter predlaga ustrezne ukrepe občinskim organom in organizacijam. Le-ti so dolžni predloge komisije obravnavati in jo obveščati o stališčih, sklepih in rešitvah,

3. na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti, nezakonitosti in samovolje in zaradi preprečevanja njihovih vzrokov:

- proučuje in sodeluje pri obravnavanju problematike dela prizadetih občinskih organov in drugih organizacij, zavodov in ustanov, ki izhaja iz vlog in pritožb,
- predlaga občinski skupščini potrebne ukrepe, nove predpise, spremembe ali dopolnitve le-teh,

4. sodeluje z občinskimi organi, ustreznimi komisijami republike, okraja, drugih občin in družbenih organizacijami;

5. poroča občinski skupščini občasno o problematiki, najmanj pa enkrat letno o svojem delu in o delu službe za vloge in pritožbe.

126. člen

Komisija za vloge in pritožbe ima 7 članov, od katerih morajo biti 4 odborniki občinske skupščine, po en član, ki ga delegirata Občinski odbor SZDL in Občinski sindikalni svet, vodja službe za vloge in pritožbe pa je član in tajnik komisije po svojem položaju.

127. člen

Komisija za družbeni nadzor proučuje in nadzira skladnost dela or-

ganizacij, samostojnih zavodov, skladov in delavcev ter uslužbencev teh organov in organizacij z veljavnimi predpisi in ali opravljajo svoje delo v skladu s splošnimi družbenimi interesi in s politiko občinske skupščine na področju gospodarskega in družbenega razvoja v občini ter nadzira pravilnost upravljanja in uporabljanja družbenih sredstev.

Komisija za družbeni nadzor predlaga občinski skupščini ustrezne ukrepe za odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti, zlasti pa za odpravo kršitev samoupravnih pravic delovnih in drugih organizacij in občanov.

V primeru, ko odprave ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti ni mogoče odlagati, ima komisija pravico sama ukrepati v imenu skupščine. O ugotovljenih pomanjkljivostih in nepravilnostih ter o podvzetih ukrepih mora komisija obvestiti občinsko skupščino na prvi prihodnji seji.

Pisarniško-tehnične zadeve za komisijo opravlja upravni organ občinske skupščine, ki je pristojen za finance.

128.

Komisija za narodno obrambo skrbi za izvajanje vseh zakonskih in drugih določil s področja narodne obrambe. Odgovorna pa je tudi za:

- a) izvajanje navodil in priporočil pristojnih vodstvenih in upravnih organov za narodno obrambo,
- b) obrambne priprave civilnega sektorja na območju občine,
- c) vsa opravila v zvezi z vojaško mobilizacijo.

Komisija koordinira delo organov državne uprave, gospodarskih in družbenih organizacij, javnih služb, drugih organov in zavodov s področja obrambnih priprav na območju občine.

Sveti občinske skupščine

129. člen

Sveti so politično izvršilni organi občinske skupščine in organi družbenega samoupravljanja na področju, za katerega so ustanovljeni. Za svoje delo so sveti odgovorni občinski skupščini.

130. člen

Občinska skupščina ima naslednje svete:

1. svet za splošne in notranje zadeve,
2. svet za družbeni načrt in finance,
3. svet za delo in delovna razmerja,
4. svet za industrijo in obrt,
5. svet za blagovni promet, gostinstvo in turizem,
6. svet za kmetijstvo in gozdarstvo,
7. svet za komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve,
8. svet za šolstvo,
9. svet za kulturo in telesno vzgojo,
10. svet za zdravstvo,
11. svet za socialno varstvo.

Občinska skupščina lahko z odlokom odpravi obstoječe svete ali ustanovi nove svete.

131. člen

Svete občinske skupščine sestavljajo člani, ki jih delegirajo vanje delovne in druge organizacije ter člani, ki jih izvoli občinska skupščina izmed svojih odbornikov in izmed drugih oseb.

132. člen

Sveti občinske skupščine skrbijo za izvrševanje zakonov in drugih

predpisov, obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za delovne in druge organizacije, krajevni skupnosti in občanov, usmerjajo delo upravnih organov, nadzorujejo njihovo delo ter obravnavajo predloge predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina.

Naloga svetov je tudi usmerjati in povezovati delo drugih organov samoupravljanja na področju, za katerega je svet ustanovljen.

Sveti sprejemajo priporočila in dajejo smernice za delo organov iz prejšnjih odstavkov.

133. člen

Sveti odločajo v upravnem postopku samo, če so za to pooblašteni z zakonom ali predpisom, izdanim na podlagi zakonskega pooblastila ali z odlokom okrajne ali občinske skupščine.

Z odlokom občinske skupščine se lahko določi, da odloča svet v upravnem postopku samo v takih upravnih zadevah, v katerih se odloča po prostem preudarku.

134. člen

Pri obravnavanju zadev s svojega področja, sveti sodelujejo z delovnimi in družbenimi organizacijami ter zavodi, ki se ukvarjajo z zadevami in vprašanji s tega področja.

Te organizacije in zavodi imajo pravico dajati svetu predloge in pripombe pri posameznih vprašanjih z njegovega področja. Svet mora take predloge in pripombe obravnavati na svoji seji in obvestiti predlagatelja o sprejetih sklepih.

135. člen

Svet lahko ustanovi komisije za proučevanje posameznih vprašanj in za pripravo predlogov za svet.

Komisije svetov ne morejo izdati odločb, če ni s posebnim predpisom drugače določeno.

136. člen

Sveti imajo po 9 članov, od katerih morata biti vsaj dva izmed odbornikov občinske skupščine.

Podrobnejši sestav posameznih svetov, kateri organi oz. organizacije volijo, določijo ali delegirajo člane v svete in koliko, način volitev in delegiranja določi občinska skupščina s posebnim aktom, ako ni to že določeno z zakonom ali z drugim veljavnim predpisom.

Upravni organi občinske skupščine

137. člen

Upravni organi občinske skupščine neposredno izvršujejo vse zakone in druge predpise, kolikor ni z zakonom izrecno določeno, da jih izvršujejo drugi organi občine ali organi širših družbeno-političnih skupnosti ter opravljajo strokovne naloge za občinsko skupščino in njene organe.

138. člen

Upravni organi opravljajo zadeve svojega delovnega področja samostojno v mejah pooblastil, ki jim jih daje zakon in na njegov podlagi izdani predpisi ter po smernicah občinske skupščine in njenih svetov. Samostojnost upravnih organov v delu mora priti do izraza tako v izvrševanju predpisov, kakor tudi v razvijanju njihove pobude pri odkrivanju in proučevanju problematike na svojem področju, ugotavljanju napak in drugih slabosti, ki ovirajo učinkovito delo in napredek delovnih organizacij, v dajanju strokovne pomoči pri odpravljanju napak in slabosti, v pripravljanju elaboratov,

analiz in drugega gradiva o stanju na svojem področju za potrebe občinske skupščine in njenih svetov ter v predlaganju potrebnih ukrepov občinski skupščini oz. njenim svetovim.

V okviru te samostojnosti morajo upravni organi s svojo organizacijo ter z načinom in metodami dela razvijati samostojnost in pobudo uslužbencev na posameznih delovnih mestih in njihovo osebno odgovornost za opravljeno delo.

139. člen

Upravni organi občinske skupščine so: temeljni upravni organi in posebni upravni organi. Temeljni upravni organi in posebni upravni organi se delijo na notranje organske enote.

140. člen

Temeljni upravni organi so:

- oddelek za skupne in družbene službe,
  - oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve,
  - oddelek za finance,
  - odsek za narodno obrambo,
  - odsek na notranje zadeve.
- Posebni upravni organi so:
- sodnik za prekrške,
  - disciplinsko sodišče,
  - Zavod za izmero in katastrski zemljišč,
  - krajevni urad Ivančna gorica,
  - krajevni urad Krka,
  - krajevni urad Sentvid pri Stični,
  - krajevni urad Videm-Dobre polje,
  - krajevni urad Višnja gora,
  - krajevni urad Zagradec.

141. člen

Pri opravljanju zadev s svojega področja upravni organi sodelujejo drug z drugim, z organi upravljanja v delovnih organizacijah in z drugimi organi in organizacijami, ki so interesirani na njihovem delu.

142. člen

Temeljni občinski upravni organi se ustanovljajo, odpravljajo le s statutom. Le s statutom se določa tudi njihovo delovno področje. Druge občinske upravne organe se določa z odlokom občinske skupščine.

143. člen

Upravni organi morajo občinsko skupščino in ustrezeni svet redno in tekoče seznanjati s problemi na svojem področju in jima s svojimi pobudami in predlogi pomagati pri uresničevanju njunih nalog.

Upravni organi morajo opozarjati občinsko skupščino in ustrezeni svet na protiuslavne in nezakonite splošne akte, ki jih izdajajo delovne in druge samostojne organizacije.

Upravni organi morajo seznanjati organe samoupravljanja v delovnih organizacijah o nezakonitostih in drugih nepravilnostih v delu organizacije, ki so jih ugotovili pri izvrševanju upravnega nadzorstva in jim predlagati ustrezne ukrepe za njihovo odpravo.

144. člen

Upravni organi s svojim delom omogočajo učinkovito uresničevanje pravic in interesov občanov in organizacij zlasti s tem, da:

- a) skrbijo za hitro in ekonomično poslovanje ter s svojim znanjem in izkušnjami pomagajo drugim organizacijam v občini v njihovih priložnostnih in drugih ekonomičnih in ekspeditivno poslovanje ter za učinkovito zadovoljevanje potreb občanov;

b) organizirajo in pomagajo pri organiziranju služb, ki so namenjene neposredno občanom, da lahko čim hitreje in s čim manjšimi stroški uveljavijo svoje pravice in interese oz. opravijo svojo dolžnost (sprejemna pisarna, služba za vloge in pritožbe, služba pravne pomoči občanom in organizacijam in podobno).

145. člen

Delo občinskih upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine na podlagi zakona določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oz. da se ne smejo objaviti.

Tajnik in starešine upravnih organov**146. člen**

Tajnik je najvišji starešina občinskih upravnih organov in disciplinski starešina vseh delovnih ljudi, zaposlenih v občinski upravi. Tajnik lahko posamezne disciplinske pravice prenese na neposrednega starešino.

Tajnika in starešine upravnih organov imenuje občinska skupščina na podlagi razpisa.

Tajniku določa osebni dohodek občinska skupščina ali organ, ki ga pooblasti občinska skupščina.

147. člen

Tajnik občinske skupščine skrbi in je osebno odgovoren za to, da občinska uprava kot celota v redu funkcionira in da opravlja upravne strokovne naloge, ki jih ima po ustavi; skrbi za zakonito, pravilno in pravočasno izvrševanje nalog; nadzira in usklajuje delo upravnih organov; skrbi za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in njenih svetov; pomaga predsedniku občinske skupščine pri pripravljanju sej občinske skupščine in pri usklajevanju dela posameznih svetov in skupščinskih komisij; opravlja druge naloge, ki jih ima po zakonu in posebnih predpisih, ali ki mu jih naloži občinska skupščina.

Tajnik mora posebej skrbeti za pravilno in hitro poslovanje služb, ki prihajajo v stik z občani. Stalno mora spremljati odnose med upravo in občani in skrbeti, da se ti odnosi nenehno izboljšujejo, skladno s položajem in vlogo občana in človeka v naši socialistični demokraciji.

Tajnik se mora udeleževati sej občinske skupščine in na zahtevo dati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih pomembnejših vprašanjih ter pojasnila in podatke, ki jih zahteva občinska skupščina ali njen odbornik s področja dela občinske uprave.

148. člen

Starešine upravnih organov vsak na svojem delovnem področju skrbijo in so neposredno odgovorni za to, da se izvršujejo zakoni in drugi predpisi državnih organov, širših družbeno političnih skupnosti ter predpisi, sklepi in smernice občinske skupščine in njenih svetov; da se izdelajo za občinsko skupščino in njene svete osnutki predpisov in drugih aktov ter pripravijo analize in drugo gradivo za njihovo delo; da upravni organi in posamezni uslužbenci zakonito, pravilno in pravočasno opravljajo vse druge naloge s svojega področja.

Starešina upravnega organa organizira in vodi delo v organu, je neposredni starešina uslužbencev upravnega organa, ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi.

149. člen

Tajnik je osebno odgovoren občinski skupščini in njenemu predsedniku za zakonito, pravočasno in kvalitetno delo uprave, za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in njenih svetov ter za izvrševanje programa dela upravnih organov.

Starešine upravnih organov so osebno odgovorni tajniku in predsedniku za svoje delo in za zakonito in pravočasno delo upravnega organa, ki ga vodijo ter za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in njenih svetov s področja upravnega organa. Za delo upravnega organa odgovarjajo starešine tudi ustreznemu svetu.

Tajnik in starešine upravnih organov morajo najmanj enkrat letno poročati občinski skupščini oziroma ustreznim svetom o svojem delu in o ukrepih, ki so bili storjeni za izboljšanje organizacije, dvig strokovne ravni uslužbencev ter za napredek dela upravnih organov. Skupščina oz. ustrezeni svet razpravljata o poročilu in dajeta upravnim organom obvezne smernice za njihovo delo.

Poročilo občinski skupščini je skupno za vse upravne organe in ga predloži tajnik občinske skupščine, svetu pa predloži poročilo starešina ustreznega upravnega organa.

Ustrezni starešina mora v poročilu posebej navesti, kako so bili izvršeni sklepi oz. smernice skupščine oz. sveta za delo upravnih organov.

Uslužbenci občinske skupščine in njihovo samoupravljanje**150. člen**

Uslužbenci občinske uprave so javni uslužbenci. Postavljajo se na podlagi javnega razpisa.

Uslužbenci so vsak na svojem delovnem mestu osebno odgovorni neposrednemu starešini za zakonito, pravilno in pravočasno opravljanje svojih nalog.

151. člen

Uslužbenci in delavci, zaposleni v občinskih upravnih organih, predstavljajo enotno delovno skupnost, ki v mejah zakonov in na njihovi podlagi izdanih predpisov po načelu samoupravljanja samostojno ureja vprašanja, ki se tičejo notranjih razmerij v občinski upravi.

Pravico samoupravljanja uresničujejo delovni ljudje občinske uprave neposredno in po svetu delovne skupnosti kot svojem predstavniškem organu.

Samoupravljanje delovnih ljudi v občinski upravi se v skladu z zakonom uredi s posebnim pravilnikom.

152. člen

Sredstva za delo zagotovi občinskim upravnim organom občinska skupščina v skladu s posebnimi predpisi glede na vrsto, obseg in pomen nalog ter pogoje njihovega dela.

Sredstva za delo upravnih organov predstavljajo njihov dohodek, ki je enoten in skupen vsem upravnim organom.

Delovna skupnost razpolaga s svojim dohodkom samostojno in ga v skladu s svojim pravilnikom deli s svojim finančnim načrtom in zaključnim računom.

Sodnik za prekrške**153. člen**

Sodnik za prekrške je posebni upravni organ občinske skupščine, ki vodi upravno-kazenski postopek

in izdaja na prvi stopnji odločbe o prekrških, za katere je pristojen po zakonu, ter opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon.

Sodnika za prekrške in njegovega namestnika voli in razrešuje občinska skupščina po določbah zakona.

Občinsko sodišče**154. člen**

Za območje občine Grosuplje je ustanovljeno Občinsko sodišče s sedežem na Grosupljem.

155. člen

Občinsko sodišče je samostojen organ družbene skupnosti in je pri opravljanju sodnih funkcij neodvisen.

Organizacijo in vsebino dela občinskega sodišča ureja zakon.

156. člen

Občinsko sodišče spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so zapaženi v sodni praksi ter stavlja državnim organom, ustanovam in organizacijam predloge za odpravljanje družbeno nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti.

O uporabi zakonov in problemih svojega dela ima pravico in dolžnost, poročati občinski skupščini, kadar se za to pokaže potreba.

VI. poglavje**SAMOUPRAVLJANJE V OBCINI Krajevne skupnosti****157. člen**

Krajevna skupnost je samoupravna teritorialna skupnost, v kateri organizirajo občani komunalne, gospodarske, stanovanjske, socialne, zdravstvene, kulturne, prosvetne, vzgojne in druge dejavnosti zaradi neposrednega zadovoljevanja svojih potreb in potreb svojih gospodinjev, kakor tudi za razvoj naselij.

Za uresničevanje svojih nalog lahko krajevna skupnost v skladu z zakonom ustanavlja servise in delovne organizacije.

158. člen

Krajevno skupnost se lahko ustanovi za naselje ali za določeno območje z več naselji.

Pri ustanovitvi krajevne skupnosti je potrebno upoštevati predvsem skupne interese občanov, zlasti glede preskrbe za živili, šolstva, zdravstva, prosvete in kulture, urbanistične in geografske celovitosti območja, skupne komunalne naprave in gravitacijo prebivalstva glede zaposlitve.

159. člen

Krajevno skupnost ustanavljajo občani na zborih volivcev za določeno območje, ki predstavlja urbanistično in komunalno celoto in omogoča uresničevanje njihovih skupnih interesov.

Sklep zbora volivcev o ustanovitvi krajevne skupnosti potrdi občinska skupščina.

Krajevna skupnost je pravna oseba.

160. člen

Krajevna skupnost ima statut, ki ga sprejme zbor volivcev skupnosti, potrdi pa ga občinska skupščina.

S statutom krajevne skupnosti se določijo območje krajevne skupnosti, delokrog in naloge, pravice in dolžnosti, organizacijo krajevne skupnosti, organe krajevne skupnosti, sredstva in način poslovanja ter delo poravnalnih svetov.

161. člen

Krajevne skupnosti in njihovi organi uresničujejo svoje naloge s tem, da zlasti:

— organizirajo in pospešujejo komunalne, gospodarske, stanovanjske, socialne, otroško-varstvene, zdravstvene, kulturne, prosvetne, vzgojne in druge dejavnosti in službe, ki neposredno služijo družini, gospodinjstvom in občanom za zadovoljevanje vsakodnevnih potreb;

— sodelujejo pri reševanju socialnih problemov prebivalcev krajevne skupnosti in predlagajo skrbnike za mladoletnike in druge osebe, ki se postavljajo pod skrbništvo;

— organizirajo prostovoljno delo prebivalstva na svojem območju, organizirajo kulturne, zabavne in druge prireditve ter zbirajo prostovoljne prispevke;

— občinski skupščini in njenim organom dajejo mnenje in predloge o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti;

— po načelu družbenega upravljanja upravljajo družbeno imovino, ki je dana krajevnim skupnostim v uporabo;

— skrbijo za graditev, vzdrževanje in upravljanje komunalnih objektov na območju krajevne skupnosti, ki jih je le-ta sama zgradila ali dobila v upravljanje ter nadzorujejo njihovo uporabo;

— skrbijo za pravilno izkoriščanje zemljišč SLP, ki so v upravi občine;

— obravnavajo poslovanje delovnih organizacij, ki na območju krajevne skupnosti skrbijo za zadovoljevanje dnevnih življenjskih potreb občanov;

— organizirajo pomoč zaposlenim ženam in družini pri vzreji in vzgoji otrok;

— opravljajo tudi druge zadeve, za katere so pristojne krajevne skupnosti po splošnih predpisih, po tem statutu, ali zadeve, ki jih nanje prenese občinska skupščina s svojim aktom;

— sodelujejo pri delu samoupravnih organov in organov družbenega upravljanja tistih organizacij, ki na območju krajevne skupnosti skrbijo za zadovoljevanje dnevnih življenjskih potreb občanov.

162. člen

Krajevna skupnost sprejme svoj program razvoja, upoštevajoč smernice občinske skupščine za načrt razvoja občine.

V skladu s svojim programom razvoja izdelava krajevna skupnost svoj lastni načrt dela, ki ga potrdi zbor volivcev.

163. člen

Krajevna skupnost opravlja svoje naloge s sredstvi:

— ki jih dobi od občine za izvrševanje tistih nalog, ki so bile prenesene na krajevne skupnosti;

— ki jih določijo občinska skupščina vsako leto v družbenem načrtu v skladu s svojimi materialnimi možnostmi za pospeševanje komunalnega in gospodarskega razvoja krajevne skupnosti v skladu s programom razvoja in letnim načrtom dela krajevne skupnosti;

— ki jih dobi od dela stanarin in najemnin, ki ga določijo občinska skupščina kot dohodek krajevne skupnosti;

— ki jih dajejo delovne in druge organizacije;

— ki jih dobi od samoprispjevka občanov;

— ki jih dobi od prostovoljnih prispevkov in daril občanov ter društev;

— ki jih dobi iz lastne dejavnosti.

164. člen

Občinska skupščina lahko določi, da se dohodki ali del dohodkov, ki jih dosega občina na območju skupnosti, uporablja samo za potrebe skupnosti.

Krajevna skupnost lahko za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti najame posojilo.

165. člen

Delo krajevne skupnosti je javno. Način zagotovitve javnosti se določi s statutom krajevne skupnosti.

166. člen

Krajevne skupnosti ustanavljajo poravnalne svete.

Člane poravnalnih svetov voli zbor volivcev za dobo 2 let.

Zbori volivcev

167. člen

Na zborih volivcev občani neposredno izvršujejo funkcije družbenega samoupravljanja s tem, da obravnavajo družbene in druge zadeve.

168. člen

Občinska skupščina mora dati v obravnavo zborom volivcev osnutek statuta občine, predloge družbenih načrtov, programe razvoja posameznih področij gospodarskih in družbenih dejavnosti, občinskega proračuna in urbanističnega programa.

169. člen

Zbori volivcev zlasti:
— obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za naselje, občino ali širše družbene skupnosti oz. za eno ali več delovnih skupnosti iz področij posameznih dejavnosti;
— postavlajo vprašanja o delu občinskih organov in organov družbenega samoupravljanja;

— obravnavajo poročila o delu občinske skupščine in njenih organov ter organov krajevnih skupnosti;

— obravnavajo poročila in pojasnila o delu zavodov in organizacij z območja zbora volivcev in tudi z drugih območij, če zbor to zahteva; dajejo mnenja o delu in predloge za izboljšanje dela teh organov;

— dajejo predloge za odpoklic izvoljenih funkcionarjev in predloge za druge ukrepe v zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi;

— dajejo obvezno mnenje in predloge pred sprejemom posameznih aktov, glede katerih tako določajo ustava, zakon in ta statut;

— izvršujejo v mejah zakonitih predpisov naloge v zvezi z volitvami odbornikov občinske skupščine in poslancev v Skupščino SRS in Zvezno skupščino;

— volijo organe krajevne skupnosti, poravnalne svete in druge krajevne samouprave;

— opravljajo druge naloge po zakonitih predpisih in sklepih občinske skupščine.

170. člen

Zbor volivcev se praviloma skliče za območje volilne enote. Sklicatelj zbora volivcev pa lahko določi, da se zbor volivcev skliče za delo volilne enote, več volilnih enot ali za območje krajevne skupnosti.

171. člen

Zbori volivcev sklepajo veljavno, če je navzočih najmanj 10% vo-

livcev z območja, za katerega je bil zbor sklican, kolikor ni z zakonom drugače določeno.

Glasovanje na zborih volivcev je javno.

O predlogih zborov volivcev mora obvezno razpravljati občinska skupščina oz. njen organ, na katerega so predlogi naslovljeni.

Občinska skupščina oz. njeni organi morajo obravnavati sklepe in predloge zborov volivcev in jih obvestiti o svojem stališču do teh sklepov oz. predlogov najkasneje v 60 dneh od prejema predloga.

172. člen

Odborniki občinske skupščine, izvoljeni na območju zbora volivcev, poročajo volivcem na zborih volivcev o delu občinske skupščine in o svojem delu v občinski skupščini.

Organi družbenega samoupravljanja in organizacije, ki opravljajo zadeve javnega pomena na območju občine, morajo zborom volivcev dati potrebna pojasnila, če zbori to zahtevajo.

173. člen

Zbore volivcev se sklicuje po potrebi, najmanj pa dvakrat na leto.

Zbor volivcev lahko skliče občinska skupščina oz. njen predsednik, organ krajevne skupnosti, občinski ali krajevni organ SZDL ali 15% volivcev z območja zbora volivcev. Volivci lahko vlagajo predloge za sklicanje zbora volivcev ali za obravnavanje raznih vprašanj na zborih volivcev pri organu krajevne skupnosti.

V vsakem primeru mora biti o sklicu zbora volivcev obveščen predsednik občinske skupščine.

Referendum

174. člen

Na občinskem referendumu občani neposredno odločajo o skupnih vprašanjih, ki imajo pomen za posamezno kraje ali za občino kot celoto. Referendum se razpiše glede na pomen vprašanja, ki je predmet referenduma, na območju vse občine ali tudi na območju ene ali več krajevnih skupnosti.

Referendum se razpiše, da občani potrdijo odlok ali sklep splošnega pomena, ki ga je občinska skupščina že sprejela; da se izjavijo o predlogu odloka ali sklepa vnaprej, preden je sprejet.

175. člen

Referendum je obvezen za vprašanja, ki so določena z ustavo ali zakoni.

Referendum je obvezen tudi za razpis občinskega posojila.

Referendum se razpiše tudi za vprašanja, glede katerih tako sklene občinska skupščina, za vprašanja, za katera tako zahteva občinski odbor SZDL in za vprašanja, za katera to zahteva več kot polovica zborov volivcev.

Lokalni referendum lahko razpiše občinska skupščina, če to zahteva krajevna skupnost ali več krajevnih skupnosti iz območja, kjer je treba urediti določeno vprašanje.

176. člen

Občinska skupščina razpiše referendum s sklepom, ki obsega predmet, besedilo in datum referenduma.

Od objave sklepa o razpisu referenduma do dneva referenduma mora preteči najmanj 8 dni.

Referendum izvede občinska vo-

lilna komisija po načelih, ki veljajo za volitve v občinsko skupščino. Po enakih načelih se opravi tudi glasovanje.

Občani glasujejo z glasovnicami »za« ali »proti« postavljenemu vprašanju.

177. člen

Referendum je veljaven, če je glasovala večina vseh volivcev, predmet referenduma pa je sprejet, če je glasovala zanj večina volivcev, ki so glasovali.

Izid glasovanja je za občinsko skupščino obvezen.

Eno leto po izvedbi referenduma občinska skupščina ne more sprejeti nobenega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma.

VII. poglavje

RAZMERJA MED OBČINSKIMI ORGANI IN ORGANI DELOVNIH ORGANIZACIJ

178. člen

Samostojnost in samoupravnost delovnih organizacij ter družbeno nadzorstvo in usmerjanje gospodarstva in družbenih služb so temelj medsebojnih odnosov med organi občine in delovnimi organizacijami.

179. člen

Občina lahko v skladu z zakonom in svojimi potrebami ustanovi delovno organizacijo.

180. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z delovnimi skupnostmi in cilju pospeševanja razvoja in proizvodnje delovne organizacije in v cilju razvoja gospodarstva v občini.

V ta namen zbirajo podatke o uspešnosti dela delovnih organizacij in vsega gospodarstva v občini, delajo ustrezne analize, izdajajo potrebne ukrepe oz. priporočajo gospodarskim organizacijam ukrepe za odpravo pomanjkljivosti in za usmerjanje in pospeševanje proizvodnje v skladu s smernicami družbenega načrta občine.

181. člen

Delovne organizacije so dolžne dostavljati občinski skupščini in njenim organom osnutke svojih načrtov in programov ter že sprejete letne načrte in programe.

Občinska skupščina in njeni organi so dolžni spremljati izvajanje programov delovnih organizacij in smejo zahtevati od delovnih organizacij poročila, ki omogočajo spremljanje letnih načrtov in programov delovnih organizacij.

VIII. poglavje

SODELOVANJE MED OBČINAMI IN Z OKRAJEM

182. člen

V primeru, ko organi občinske skupščine ali občinska skupščina sama ugotovi, da je v interesu zado-

voljevanja skupnih potreb občanov ali pa povečanja proizvajalnih sil koristno ustanovi skupne delovne organizacije ali službe z drugo občino, predlagajo tej občini, da sprejme njen predlog za skupni ustanovitev takih delovnih organizacij oz. služb.

Za uspešno reševanje vprašanj, ki so skupnega pomena za več občin lahko občinski organi sodelujejo organi okraja in drugih občin tako da ustanovijo občasne skupne komisije in druge organe in zavode ter v drugih oblikah sodelovanja.

Razmerja, ki nastanejo z ustanovitvijo skupne delovne organizacije službe, komisije ali drugega organa z drugo občino, se urejajo s posebnimi medsebojnimi pogodbami.

IX. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

183. člen

Občinska skupščina in njeni organi morajo najkasneje v roku šest mesecev po uveljavitvi tega statuta izdati vse pravne akte, ki so potrebni za usklajitev dosedanjih predpisov občine z določbami tega statuta.

V istem roku morajo biti postavljeni vse novi organi, predvideni s tem statutom.

184. člen

Izvajanje določil tega statuta spremlja 5-članska statutarna komisija, ki na podlagi novih predpisov in dobljenih predlogov predlaga občinski skupščini spremembe statuta.

185. člen

Spremembo statuta lahko predlaga vsak zbor občinske skupščine in statutarna komisija, preko nje pa zbori volivcev, občinski odbor SZDL in delovne organizacije.

186. člen

Občinska skupščina najprej odloči o tem, ali vzame predlog za spremembo statuta v obravnavo.

Sprememba statuta je sprejeta, če je zanj glasovala večina odbornikov vsakega zbora občinske skupščine.

Spremembo statuta se razglasi na seji občinske skupščine in objavi v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

187. člen

Ta statut začne veljati 30. dan po objavi. Z istim dnem preneha veljati statut občine Grosuplje iz leta 1955 z vsemi dopolnitvami in spremembami.

Ta statut se objavi v Glasniku uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Št. 011-2/64-1/1

Datum: 8. aprila 1964.

Predsednik skupščine občine Grosuplje:
Ivan Ahlin l.r.